

Előszó

Címlapunk a 2024 szeptemberi árvíz emlékét idézi. A vízügyi ágazat példás összefogással, kitűnő szervezethez vete fel a harcot a Borisz névre keresztelt ciklon hatására kialakult árhullámokkal. A pontos előrejelzéssel támogatott védekezést példaszerű

kommunikáció kísérte. Tisztelet és hála a védekezésben részt vett szakembereknek!

A Hidrológiai Közöny 104. évfolyamának (2024) 4. számában hiánypótló szakmai közleményeket, izgalmas szakmai vitát mutat be és felidézük az 50 évvel ezelőtti Körösi árvíz eseményeit is.

Nyiri Gábor és Szűcs Péter az „Elérési idő új típusú meghatározása parti szűrésű rendszerekben működő vízkivételi műveknél” című közleményükben a hazai ivóvízellátás egyik fontos pillérével, a parti szűrésű rendszerekkel foglalkoznak. A hidrodinamikai modellezés eszközét használva vizsgálják a parti szűrésű rendszerek egyik fontos paraméterét, az elérési időt.

Hiánypótló, alapvető munka a Tisza-tó ökológiája kapcsán a hínárközösségek tipizálása, dinamikája, az élőhelykategorizálás- és a térképezés, mely *Szalma Elemér* „A Tisza-tó vízínövény társulásainak és élőhely-típusainak vegetáció térképe, hínártársulások dinamikájának törvényszerűségei” című közleményében olvasható. A tájökológiai szemlélet megjelenítésének kiváló példája a publikáció, hisz az abiotikus és biotikus adottságok, térbeli mintázatok okszerű, bizonyított összekapcsolását látjuk.

A trícium jelentősége különösen nőtt az utóbbi évtizedekben, mivel egyre szélesebb körben alkalmazzák a légköri folyamatok, a felszín és a légkör közötti kölcsönhatások kutatásában. A hidrológiai és a meteorológiai modellezésnél, a vízkészletek fenntartható kezelésénél, valamint a klímaváltozás hatásainak vizsgálatánál alkalmazható módszert mutat be *László Elemér, Leelőssy Ádám, Hajnal Andor, Baksa Mátyás és Palcsu László* „A trícium szerepe és viselkedése a légkörben és a csapadékban: természetes és antropogén hatások” című közleménye.

Nagy felbontású rétegtani tagolás és ezt megalapozó mélyfúrás geofizikai adatrendszer hiányában a Duna–Tisza-köze területére vonatkozó vízföldtani modellezések kényszerűen egyszerű földtani alapra épülnek. Ezért hiánypótló mű *Fogarassy-Pummer Tímea, Markos Gábor, Vári Zoltán, Mekker Julianna, Szabó Zsóka, Bauer Márton, Gál Nóra Edit, Kun Éva, Szűcs Andrea, Szőcs Teodóra, Fancsik Tamás és Püspöki Zoltán* „A Duna–Tisza-köze negyedidőszaki képződményei mágneses szuszceptibilitás és karotázis korrelációs vizsgálatok alapján” című közleménye. A szerzők 593 közelmúltban digitalizált mélyfúrás karotázis korrelációjára alapozva

mutatják be a térség negyedidőszaki rétegsorát. Az üledékföldtani egységek korát a terület magfúrásainak mágneses szuszceptibilitás adatokra épülő, közelmúltban publikált rétegtani beosztására alapozva adják meg.

A FÓRUM rovatunk első közleménye *Tamás János, Nagy Attila és Kiss Nikolett Éva* „Területi és települési vízgazdálkodás integrációs feladatainak áttekintése a Tisza-Körös völgyi Együttműködő Vízgazdálkodási Rendszer (TIKEVIR) hatásterületén”. 2024 márciusában került megrendezésre az ENSZ Víz Világnapjához kapcsolódóan a Debreceni Egyetem, Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Karán, a „Területi és települési vízgazdálkodás integrációs feladatainak áttekintése a Tisza-Körös völgyi Együttműködő Vízgazdálkodási Rendszer (TIKEVIR) hatásterületén” elnevezésű konferencia, mely során a résztvevők a TIKEVIR hatásterületére vonatkozóan, a területi és települési integrált vízgazdálkodást magában foglaló deklarációs anyagot készítették.

A FÓRUM rovat betölti igazi szerepét is, mivel teret ad a vitának. Ne feledjük, a konstruktív vita a szakma javára szolgál! A 2024/3 kötetünk e rovatában mutattuk be *Nagy Boldizsár* „Bős-Nagymaros: nemzetközi jog, politika, környezetvédelem” című könyvét, melyre *Zsuffa István, Szöllösi-Nagy András és Bogárdi János* „Megszólalunk, mert megszólítottunk – Reflexiók Nagy Boldizsár könyvére” című írásukban reagáltak. Jelen kötetünkben Nagy Boldizsár válaszát mutatjuk be, melyet a Reflexiókra adott.

TÖRTÉNELMI PILLANATKÉP rovatunkban a napjainkban is sok tanulsággal bíró Fehér- és a Fekete-Körös 1974-es árvizeit mutatja be *Szlávik Lajos* „50 éve volt a Fehér és a Fekete-Körös rendkívüli árvize” című dolgozata.

ESEMÉNYEK rovat a Magyar Hidrológiai Társaság Szolnokon tartott XLI. Országos Vándorgyűléséről számol be.

NEKROLÓG rovatunkban Solti Dezsőtől, okleveles mérnöktől, címzetes egyetemi docenstól búcsúzunk, aki a vízgazdálkodás területén végzett csaknem hat évtizedes munkásságáért, társadalmi tevékenységéért, életművének elismeréseként 2022-ben az MHT Tiszteleti tagja kitüntetésben részesült.

Köszönetemet fejezem ki a szerzőknek, a bírálóknak és a szerkesztőbizottságnak, hogy munkájukkal segítették a kötet megjelenését.

A Hidrológiai Közöny 2024-ben külön kötetben jelentette első angol nyelvű számát. A 2025-ben kiadásra kerülő angol kötetünkhöz is várjuk a magyar nyelvű dolgozatokhoz hasonlóan magas tudományos színvonalú angol nyelvű közleményeket! Az angol nyelvű kéziratokra vonatkozó közlési útmutató letölthető: <https://tinyurl.com/5c32k7br>. Good luck!

Dr. Major Veronika
a Hidrológiai Közöny főszerkesztője